

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної економічної теорії та економічної політики

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
д. е. н., професор Зверяков М. І.
«___»_____ 2024 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»
за бакалаврською програмою професійного спрямування
«Публічне управління та адміністрування»
на тему:
«Державне та публічне управління як елементи владної діяльності»

Виконавець:

студентка факультету ФЕУП

Сабітова Крістіна Рамілівна _____

/підпис/

Науковий керівник:

д. е. н., доцент кафедри ЗЕТ та ЕП

Несененко Павло Петрович _____

/підпис/

АНОТАЦІЯ

Сабітова К. Р. «Державне та публічне управління як елементи владної діяльності».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня «бакалавра» зі спеціальності «281 Публічне управління та адміністрування» за бакалаврською програмою професійного спрямування «Публічне управління та адміністрування». – Одеський національний економічний університет. – м. Одеса, 2024 рік.

Кваліфікаційна робота бакалавра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – є суспільні відносини щодо реалізації владної діяльності.

У роботі розглядається зміст і взаємозв'язок понять державного та публічного управління; розглянуто природу державного управління та його специфіка; охарактеризовано класичні та сучасні концепції державного і публічного управління.

Досліджено базові моделі науково обґрунтованого державного управління (модель циклу управління та алгоритмічна модель); розглянуто моделі державного управління в провідних країнах світу; визначено сучасну система державного та публічного управління в Україні.

Охарактеризовано специфіку державного та публічного управління в Одеській районній раді; досліджено проблеми та перешкоди у впровадженні кращих практик у державному та публічному управлінні в Одеській районній раді; визначено рекомендації щодо покращення державного та публічного управління в Одеській районній раді.

Ключові слова: публічне управління; моделі державного управління; новий публічний менеджмент; адміністративні послуги; районна рада.

ANNOTATION

K. R. Sabitova "State and public administration as elements of governance activity."

Qualification work for obtaining a bachelor's degree in the specialty "281 Public management and administration" under the bachelor's program of the professional direction "Public management and administration". – Odesa National University of Economics. - Odesa, 2024.

The bachelor's qualification work consists of three sections. The object of research is the social relations regarding the implementation of governmental activities.

The work examines the content and interrelation of the concepts of state and public administration; the nature of state administration and its specifics are discussed; classical and modern concepts of state and public administration are characterized.

Basic models of scientifically based state administration (the management cycle model and the algorithmic model) are researched; models of state administration in leading countries of the world are considered; the current system of state and public administration in Ukraine is defined.

The specifics of state and public administration in the Odesa District Council are characterized; the problems and obstacles in the implementation of best practices in state and public administration in the Odesa District Council are investigated; recommendations for improving state and public administration in the Odesa District Council are determined.

Keywords: public administration, models of state governance, new public management, administrative services, district council.

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ПОНЯТЬ ДЕРЖАВНОГО ТА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ	8
1.1. Зміст і взаємозв'язок понять державного та публічного управління	8
1.2. Природа державного управління та його специфіка	16
1.3. Класичні та сучасні концепції державного і публічного управління	23
Висновок до першого розділу	31
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ДЕРЖАВНОГО ТА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ	33
2.1. Базові моделі науково обґрунтованого державного управління	33
2.2. Моделі державного управління в провідних країнах світу	41
2.3. Сучасна система державного та публічного управління в Україні	48
Висновок до другого розділу	57
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО ТА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ НА ПРИКЛАДІ ОДЕСЬКОЇ РАЙОННОЇ РАДИ	59
3.1. Специфіка державного та публічного управління в Одеській районній раді	59
3.2. Проблеми та перешкоди у впровадженні кращих практик у державному та публічному управлінні в Одеській районній раді	67
3.3. Рекомендації щодо покращення державного та публічного управління в Одеській районній раді	73
Висновок до третього розділу	80
ВИСНОВКИ	82
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	87

ДОДАТКИ

ВСТУП

Актуальність теми. В Україні державне та публічне управління переживає складну трансформацію, що визначається активним проведенням різноманітних реформ в державній сфері. Необхідність реформування та нагальність якісних змін викликані низкою проблем, які, передусім, стосуються створення науково-методологічного підґрунтя державного та публічного управління, усвідомлення його провідної ролі у процесі здійснення регіонального управління та місцевого самоврядування, створення передумов для ефективності реалізації державної політики, визначення рівня владних повноважень на місцях, формування місцевих бюджетів та їх цільового розподілу, формування та розподілу синтезованого (людського, інтелектуального й соціального) капіталу. Така трансформація також обумовлена подальшим розвитком концепції владної діяльності в контексті активної зміни цілей прийняття владних рішень, ускладнення завдань управління, розвитку громадянського суспільства та процесами глобалізації.

При цьому в практиці управління ситуація ускладнюється схильністю до копіювання дій та практики, що мали місце у зарубіжних країнах. Наявною є недооцінка особливостей становлення систем державного та публічного управління в окремих країнах, недостатня увага до різних аспектів становлення сучасних систем і моделей державного та публічного управління.

Варто відзначити, що проблема владної діяльності розроблялася багатьма дослідниками у межах різних суспільних дисциплін. Серед науковців, які приділяли особливу увагу питанням владної діяльності та управлінню варто відзначити таких науковців, як О. Амосов, В. Бакуменко, Ю. Бахтіна, Є. Білокур, І. Бінько, Р. Болдирєв, Є. Болотіна, А. Бондаренко, К. Ващенко, Т. Гончарук-Чолач, З. Григорова, І. Грузіна, В. Дергчова, Г. Дзюба, В. Дьяченко, О. Задихайло, В. Коломієць, О. Кілієвич, Ю. Ковбасюк, К. Кузнецова, Ю. Куц, М. Міненко, В. Мороз, Г. Мостовий, П. Надолішній, В. Носова, Н. Обушна, Г. Одінцева, В. Пугач, О. Радченко, О. Сліпушко, В. Скляренко, Ю. Сурмін, В.

Токовенко, М. Туленков, Н. Філіпова, В. Яременко та інші. Водночас з огляду на активний розвиток суспільних процесів та самого управління ці дослідження вимагають актуалізації з огляду на сьогоднішній день.

Метою дослідження є визначення державного та публічного управління як елементів владної діяльності.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні **завдання**:

- розглянути зміст та взаємозв'язок понять державного та публічного управління;
- дослідити природу державного управління та його специфіку;
- розглянути класичні та сучасні концепції державного і публічного управління;
- визначити базові моделі науково обґрунтованого державного управління;
- розкрити моделі державного управління в провідних країнах світу;
- з'ясувати особливості сучасної системи державного та публічного управління в Україні;
- розкрити специфіку державного та публічного управління в Одеській районній раді;
- проаналізувати проблеми та перешкоди у впровадженні кращих практик у державному та публічному управлінні в Одеській районній раді;
- розробити рекомендації щодо покращення державного та публічного управління в Одеській районній раді.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини щодо реалізації владної діяльності.

Предметом дослідження є державне та публічне управління як елементи владної діяльності.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети та завдань дослідження було використано систему різноманітних методів. Зокрема аналіз та синтез використано в процесі з'ясування термінів, які стосуються державного та публічного управління. Історичний метод застосовано для з'ясування еволюцій концепцій управління. Індукцію та дедукції використано в процесі

з'ясування взаємозв'язків державного та публічного управління, їх природи та специфіки. Метод порівняння застосовано для з'ясування спільного та відмінного в специфіці державного та публічного управління в Україні та за кордоном. Прогностичний метод застосовано при розробці рекомендації щодо покращення державного та публічного управління. Системний та структурний методи застосовано в ході дослідження сучасної системи державного та публічного управління в Україні. Табличний та графічний методи використані при оформленні результатів дослідження. Узагальнення та абстрагування використано в процесі формулювання висновків дослідження.

Інформаційна база дослідження включає наукові публікації та монографічні видання українських і зарубіжних учених; нормативно-законодавчі акти України й інших країн; матеріали наукових і науково-практичних конференцій; статистичні дані та аналітичні матеріали відповідних державних органів, агентств, дані звітності підприємств, організацій і установ; матеріали соціологічних опитувань.

ВИСНОВКИ

Узагальнюючи результати проведеного дослідження можна зробити наступні висновки.

По-перше, державне управління – це процес, за допомогою якого державні органи здійснюють владні та адміністративні функції, спрямовані на регулювання суспільних відносин та виконання законів. Публічне управління охоплює діяльність не тільки державних, але й муніципальних органів, а також інших суб'єктів, які забезпечують надання послуг громадськості та виконання функцій у сфері загального інтересу. Спільним для державного та публічного управління є їх орієнтація на задоволення суспільних потреб та інтересів, відмінність полягає в ширшому охопленні публічним управлінням, яке включає в себе взаємодію з громадськістю та приватним сектором, на відміну від державного управління, зосередженого на виконанні лише владних функцій.

По-друге, природа державного управління полягає в систематичному, цілеспрямованому процесі, через який державні органи використовують адміністративні, правові та фінансові інструменти для реалізації встановлених законом завдань і цілей. Ця діяльність має властиву їй специфіку, що включає владні повноваження, відповідальність перед суспільством, а також обов'язок забезпечувати порядок, соціальний захист, економічний розвиток та ефективне використання ресурсів держави. Державне управління відрізняється від інших форм управління своєю здатністю до примусу на основі закону, а також унікальною роллю в реалізації суверенних функцій і забезпеченні загального блага.

По-третє, класичні концепції державного і публічного управління зосереджуються на ієрархічній структурі, формалізованих процедурах та ролі закону в управлінні, акцентуючи на важливості бюрократії, правил та норм як засобів досягнення ефективності та стабільності. Вони підкреслюють роль централізованого планування, контролю та управління ресурсами, а також важливість раціональності у прийнятті рішень. Сучасні концепції, такі як «New

Public Management», «New Public Governance» та «Good Governance», навпаки, відходять від строгої бюрократії до більш гнучких, децентралізованих форм управління, що сприяють інноваціям, ефективності та залученню громадян до управлінського процесу. Вони підкреслюють значення партнерства між державним, приватним секторами та громадськістю, а також акцентують на відповідальності, прозорості та орієнтації на результати як ключових елементах ефективного управління.

По-четверте, базові моделі науково обґрунтованого державного управління, зокрема циклічна модель, модель процесу та алгоритмічна модель, відіграють ключову роль у структуруванні та оптимізації управлінських процедур в сфері державного управління. Циклічна модель забезпечує розуміння повторюваності та взаємозалежності етапів управління, модель процесу акцентує на послідовності дій і змінах, які потрібно впровадити для досягнення цілей, тоді як алгоритмічна модель допомагає формалізувати ці процеси у вигляді чітких інструкцій. Всі вони сприяють підвищенню ефективності управлінських рішень через структурування задач, раціональний вибір методів їх вирішення та забезпечення послідовності виконання управлінських функцій, що є вирішальним для ефективного державного управління.

По-п'яте, моделі державного управління у провідних країнах світу, зокрема у Великобританії, Німеччині, Франції та Швеції, різняться в залежності від історичних, політичних та культурних факторів кожної країни. У Великобританії, наприклад, зосереджено увагу на лібералізації та приватизації в рамках «нового публічного менеджменту», що здійснювалась за часів Тетчер. Німеччина славиться своєю децентралізованою федеральною системою, яка сприяє балансу між центральним та регіональним управлінням, акцентуючи на соціальній ринковій економіці. Франція має централізовану державну модель управління, що забезпечує строгий контроль та інтеграцію політичних рішень на національному рівні. В той час як Швеція приділяє особливу увагу соціальному благополуччю та розвитку через свою модель добробуту з високим рівнем державної підтримки та регуляції. Ці моделі відображають різні підходи до

балансу між регуляцією та інноваціями в управлінні, показуючи різноманітність шляхів досягнення національної ефективності та процвітання.

По-шосте, в Україні на сучасному етапі існує гібридна система державного управління, яка поєднує в собі елементи новітнього публічного менеджменту з рештками застарілої радянської адміністративної системи. Ця змішана модель управління виявляється у плавному, хоча й повільному, переході до принципів та практик, що відповідають європейським стандартам. Реформування системи управління в Україні, зокрема, спрямоване на залучення сучасних підходів управління та законодавчі ініціативи, що сприяють інтеграції європейського права у вітчизняне законодавство. Незважаючи на присутність застарілих адміністративних елементів, українська влада, за підтримки громадянського суспільства, робить значні кроки у напрямку оптимізації державного управління, що є ключем до ефективної реалізації важливих соціально-економічних та політичних реформ.

По-сьоме, Одеська районна рада була створена на початку 2020 р. В цьому ж році було проведено вибори, в результаті яких 64 депутати почали представляти інтереси 22 територіальних громад з адміністративним центром у м. Одеса. До початку 2022 р. Одеська районна рада визначилася з завданнями, унормувала свою діяльність, сформувала виконавчий апарат та склад постійно діючих комісій в різних сферах. Основним засобом діяльності ради стало розробка, прийняття та затвердження рішень, які відповідають її компетенції, а також у забезпеченні їх належного виконання під час проведення сесій. В 2022 р. розпочалася військова агресія та в Україні було оголошено воєнний стан. Було створено Одеську районну військову адміністрацію, якій було делеговано отримала частину повноважень Одеської районної ради. Протягом 2023 р. Одеська районна рада демонструвала свою дієздатність, високий рівень компетентності та професіоналізм через конкретні дії з представництва інтересів територіальних громад та розвитку Одеського району в умовах військової агресії. Рада співпрацювала з усіма рівнями влади, громадськими організаціями та окремими особами. Водночас в Одеській районній раді існує розуміння щодо

необхідності пошуку нових методів та рішень для актуальних проблем.

По-восьме, на основі аналізу досвіду Одеської районної ради та її взаємодії з районною владою та громадами можна визначити ключові проблеми і перешкоди у впровадженні кращих практик у державне і публічне управління. Центральним викликом є адаптація до зміненого статусу і компетенцій районної ради після територіально-адміністративної реформи, яка розширила їх відповідальність за громади. Значне неспівпадіння фінансових можливостей з конституційно визначеними повноваженнями, а також неясність та протиріччя в правовому регулюванні створюють додаткові бар'єри для ефективного управління. Крім того, необхідність перегляду та чіткого визначення делегованих і власних повноважень рад спричиняє плутанину і знижує ефективність управлінських рішень. Районна рада також зіткнулася з політичними змінами та реорганізацією, що впливають на стабільність і представництво інтересів громад. Усе це вимагає зусиль для забезпечення підтримки співробітництва між муніципалітетами та оптимізації процесів управління на рівні району, що може допомогти подолати існуючі перешкоди і зміцнити локальне самоврядування.

По-дев'яте, щоб покращити державне та публічне управління в Одеській районній раді, необхідно зосередитися на кількох ключових аспектах. Передусім, раді слід активізувати використання свого статусу як органу спільної компетенції громад, що може включати делегування на договірній основі повноважень від місцевих громад для ефективнішого рішення місцевих питань, які перевищують можливості однієї окремої громади. Важливим є встановлення чітких механізмів для фінансових переказів між громадами і районним бюджетом, що підвищить ефективність і прозорість використання коштів. Також, Одеська районна рада має ініціювати зміни до конституційного та правового регулювання, щоб чіткіше визначити свої повноваження і усунути перекриття з функціями територіальних громад. Враховуючи виклики інтеграції з державними службами, рада має працювати над зміцненням міжмуніципального співробітництва та залученням громад до активної участі в

управлінні через механізми громадської участі та референдуми, що сприятиме кращій координації і розумінню між владою та мешканцями.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бакуменко В. Д., Усаченко Л. М., Червякова О. В. Теоретичні засади державного управління. Навчальний посібник. Київ: ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2013. 174 с.
2. Бакуменко В. Д., Червякова О. В. Штурхецький С. В. Визначення базових чинників для дослідження процесів самоорганізації в соціальних системах. URL: https://eprints.oa.edu.ua/id/eprint/1413/1/Бакум_Черв_Штурх_060412.pdf (дата звернення 11.04.2024).
3. Бакуменко В. Д. Надолішній П. І. Теоретичні та організаційні засади державного управління: навч. посіб. Київ: Міленіум, 2003. 256 с.
4. Баранов А. Сучасний стан розвитку публічного управління в Україні. *Аспекти публічного управління*. 2019. Том 7. № 8. С. 5-12.
5. Бахтіна Ю. С. Поняття та класифікація функцій державного управління. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*. 2018. Вип. 26. С. 85-89.
6. Бегей І. П. Основні теоретичні складові сучасних моделей державного управління. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2015. Вип. 2 (25). С. 16-26.
7. Білокур Є. І. Функції державного управління: поняття, особливості, правове регулювання: дис. на здобуття наук. ступеня к-та юр. наук : 12.00.07. Одеса, 2015. 194 с.
8. Білокур Є. І. Функції державного управління: поняття, особливості, правове регулювання : автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Одеса. 2015. 23 с.
9. Бінько І. Публічне управління і публічне адміністрування: співвідношення понять. *Вісник АПСВТ*. 2020. № 3-4. С. 41-47.
10. Болотіна Є. В. Сучасні західні концепції управління та моделі публічного адміністрування. *Економічний вісник Донбасу*. 2017. № 1. С. 96-100.
11. Болотіна Є. В. Трансформація моделі адміністративно-державного управління. *Економічний вісник Донбасу*. 2019. №1. С. 118-123.

- 12.Бондаренко А. В. Система та структура державного управління. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2023. №7. С. 250-255.
- 13.Борщевський В. В. Публічне управління в умовах воєнного стану: інституційні трансформації, стратегічне планування та механізми розвитку. *Держава та регіони*. 2022. №2. С. 30-35.
- 14.Бюджетний кодекс України: : Закон України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17> (дата звернення 11.05.2024)
- 15.Василенко Н. В. Алгоритм або послідовність управлінських дій фахівця з публічного управління: поняття, властивості, складання та виконання. URL: <https://docs.academia.vn.ua/handle/123456789/352> (дата звернення 11.04.2024)
- 16.Гончарук-Чолач, Т. Сучасні парадигми державного управління: теоретико-філософське осмислення. *Психологія і суспільство*. 2010. № 4. С. 72-81.
- 17.Гордон М. В. Моделі публічного управління: порівняльний аналіз та пропозиції для України. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2018. №3. С. 31-42.
- 18.Гришко В. Квадрат ефективності публічного управління. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 17–18. С. 81-84.
- 19.Грузіна І. А. Теорія управління: навчальний посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 138 с.
- 20.Дарендорф Р. Сучасний соціальний конфлікт. Нарис політики свободи [Пер. з нім. Л. Ю. Пантіна]. Київ: Знання, 2002. 288 с.
- 21.Державне управління : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. Київ-Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. Т. 1. 564 с.
- 22.Державне управління і менеджмент : навч. посіб. у таблицях і схемах / Г. С. Одінцева, Г. І. Мостовий, О. Ю. Амосов та ін. ; [за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Г.С. Одінцової]. Харків : ХарРІДУ УАДУ, 2002. 492 с.
- 23.Децентралізація влади: порядок денний на середньострокову перспективу : аналіт. доп. / [Жаліло Я. А., Шевченко О. В., Романова В. В. та ін.] ; за наук.

- ред. Я. А. Жаліла. Київ : НІСД, 2019. 192 с.
24. Дзюба Г. М. Концепція «New Public Management»: основні елементи. *Галицький економічний вісник*. Тернопіль : ТНТУ, 2023. Том 83. № 4. С. 141-151.
25. Древаль Ю. Д. Менеджмент в органах державної влади: досвід, реалії та перспективи. *Теорія та практика державного управління*. 2011. Вип. 2. С. 42-47.
26. Дурман О. Л. Good governance – основа для розбудови ефективної системи публічного управління. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2019. № 1. С. 37-43.
27. Дьяченко В. В. Особливості розмежування політичного та адміністративного рівнів системи державного управління України. *Державне будівництво*. Харків : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр». 2012. № 2. С. 18-23.
28. Ендрейн Ч. Ф. Порівняльний аналіз політичних систем. Ефективність здійснення політичного курсу та соціальні перетворення [пер. с англ. І. І. Мюрберг]. Київ: Знання, 2000. 320 с.
29. Етимологічний словник української мови : у 7 т. Ред. кол. : О. С. Мельничук (голов. ред. та ін.; уклад. Р.В. Болдирєв та ін., ред. тому 6 В.Т. Коломієць, В.Г. Скляренко). Київ: Наук. думка, 1983. Т. 4. 2003. 656 с.
30. Європейський досвід державного управління: Курс лекцій / Уклад.: О. Ю. Оржель, О. М. Палій, Ю. Д. Полянський, С. М. Гладкова, С. В. Соколик, П. І. Крайник, Т. О. Гусаченко; За заг. ред. О. Ю. Оболенського, С. В. Сьоміна, А. О. Чемериса, С. В. Загороднюка, О. Л. Приходько, Л. О. Воронько. Київ: Вид-во НАДУ, 2007. 76 с.
31. Жидков К. С. Публічне управління сталим місцевим розвитком в умовах децентралізації влади: дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філос: 281.28 Харків, 2023. 234 с.
32. Задихайло О. А. Співвідношення понять «Державне управління», «Публічне управління» та «Публічне адміністрування» в категоріальному апараті адміністративного права. *Збірник наукових праць Харківського національного*

- педагогічного університету імені Г. С. Сковороди*. Сер.: Право / Харків нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди : [редкол. : О. О.Коваленко (голов. ред.) та ін.]. Харків : ХНПУ, 2020. Вип. 31. С. 43-48.
- 33.Залізнюк В. Хто важливіший: військова адміністрація чи місцева рада? URL: <https://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/hto-vazhlivishiy-viyskova-administraciya-chi-misceva-rada.html> (дата звернення 11.05.2024)
- 34.Зарубіжний досвід публічного адміністрування : метод. рек. / авт. кол. : Н. М. Мельтюхова, В. В. Корженко, Ю. В. Дідок та ін. ; за заг. ред. Н. М. Мельтюхової. Київ : НАДУ, 2010. 28 с.
- 35.Кілієвич О. Англо український глосарій термінів і понять з аналізу державної політики та економіки. Київ: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2003. 510 с.
- 36.Конституція України від 28.06.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення 11.04.2024)
- 37.Кравцова Т. М., Калініченко Г. В. Ще раз про сутність та ознаки функцій державного управління. *Право і безпека*. 2011. № 1 (38). С. 25-29.
- 38.Крепак М. С. Місцеві ради та їх виконавчі органи: взаємовідносини, розподіл компетенцій, взаємозалежність функцій. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2021. №9. С. 20-26.
- 39.Куц Ю. О. Природа та сутність державного управління. *Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування*. 2013. № 1. С. 24-29.
- 40.Міненко М. А. Трансформація системи державного управління в сучасні моделі регулювання суспільства. *Державне управління*. 2013. №6. С. 23-30.
- 41.Мороз В. М. Діалектика зв'язку змісту категорій «управління» та «менеджмент» у межах науки «державне управління». URL: <https://nuczu.edu.ua/sciencearchive/PublicAdministration/vol1/34-44.pdf> (дата звернення 11.03.2024).
- 42.Новий адміністративно-територіальний устрій: про зміни та їх можливі наслідки. URL: https://jurliga.ligazakon.net/news/197658_noviy-adminstrativno-

- [teritorialniy-ustry-pro-zmni-ta-kh-mozhliv-nasldki](#) (дата звернення 11.05.2024)
- 43.Новий тлумачний словник української мови: у 4 т. 42000 слів / уклад.: В. Яременко, О. Сліпушко. Київ: Аконіт, 2000. Т. 3. 927 с.
- 44.Носова В. А. Публічне управління як нова модель управління у державному секторі. *Реалії та перспективи розбудови правової держави в Україні та світі*: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Суми, 29 травня 2020 р.). Частина 1. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2020. С. 189-191.
- 45.Обушна Н. Публічне управління як нова модель організації державного управління в Україні: теоретичний аспект. *Ефективність державного управління*. Збірник наукових праць. 2015. Вип. 44. С. 53-63.
- 46.Одеська районна рада організувала платформу для співпраці суспільства з органами місцевої влади в умовах воєнного стану. URL: <https://odessamedia.net/news/odeska-rajonna-rada-organizuvala-platformu-dlya-spivpratsi-suspilstva-z-organami-mistsevoji-vladi-v-umovakh-voennogo-stanu> (дата звернення 11.05.2024)
- 47.Павлов Н. С. Концепція «належного врядування»: сучасне розуміння та стан її реалізації в Україні. *Південноукраїнський часопис*. 2022. Вип. 4. Ч. 3. С. 3-8.
- 48.Пастущенко К. Чому після війни в Україні важливо продовжити децентралізацію. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2023/03/23/698335/> (дата звернення 11.04.2024)
- 49.Про внесення змін до рішення районної ради від 12 березня 2021 року № 63-VIII «Про затвердження Регламенту Одеської районної ради Одеської області VIII скликання»: Рішення Одеської районної ради Одеської області №127/2021-pp від 28.05.2021. URL: <https://odeska-rayrada.gov.ua/reglament-raionnoi-rady-10-33-09-24-06-2021/> (дата звернення 11.05.2024)
- 50.Про внесення змін до рішення районної ради від 29 грудня 2020 року № 13-VIII «Про затвердження структури та чисельності апарату Одеської районної ради Одеської області VIII скликання»: Рішення Одеської районної ради Одеської області від 24.03.2023 р. №181-VIII. URL:

https://rada.info/upload/users_files/43995888/docs/41fdd8cb0694466e87df441a776e07ff.pdf (дата звернення 11.05.2024)

51. Про деякі питання реформування державного управління України: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.07.2021 р. №831-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/831-2021-%D1%80#Text> (дата звернення 11.04.2024)
52. Про деякі питання реформування державного управління України: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 24.06.2016 р. № 474-р. *Офіційний вісник України*. 2016. № 55. Ст. 36.
53. Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики: Постанова Кабінету Міністрів України від 03.11.2010 р. № 996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-2010-%D0%BF#Text> (дата звернення 11.04.2024).
54. Про місцеве самоврядування: Закон України від 21.05.1997 р. №280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення 11.04.2024).
55. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 р. № 586-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text> (дата звернення 11.05.2024)
56. Про оголошення конкурсу на заміщення вакантних посад у виконавчому апараті Одеської районної ради Одеської області: Розпорядження Одеської районної ради Одеської області №127/2021-рр від 28.05.2021. URL: https://rada.info/upload/users_files/43995888/42c43a9f1493877320e9200e4f70a519.pdf (дата звернення 11.05.2024)
57. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 р. №389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text> (дата звернення 11.05.2024)
58. Про реорганізацію та утворення районних державних адміністрацій: розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 р. №1635-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-reorganizaciyu-ta-utvorennya-rajonnih->

- [derzhavnih-administracij-1635-161220](#) (дата звернення 11.05.2024)
59. Про співробітництво територіальних громад: Закон України від 17.06.2014 р. № 1508-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1508-18#Text> (дата звернення 11.05.2024)
60. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.04.2014 р. №333-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80#Text> (дата звернення 11.04.2024).
61. Про утворення та ліквідацію районів: Постанова Верховної Ради України від 17.07.2020 р. №807-IX. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/T200807?an=193> (дата звернення 11.05.2024)
62. Пугач В. Г. Феномен гібридності в державно-управлінському вимірі. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2019. № 2. С. 13-20.
63. Радченко О. В. Категорія «механізм» у системі державного управління. *Держава та регіони*. 2009. №3. С. 64-69.
64. Районні ради: шукаємо шлях до ефективності. URL: <https://uplan.org.ua/analytics/raionni-rady-shukaemo-shliakh-do-efektyvnosti/> (дата звернення 11.05.2024)
65. Реформа децентралізації. URL: <https://decentralization.ua/about> (дата звернення 11.04.2024)
66. Решота А. О. Особливості розвитку публічного управління в Україні: сучасні тенденції та проблеми. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2020. №3. С. 37-41.
67. Сайт Одеської районної ради. URL: <https://odeska-rayrada.gov.ua/istorychna-dovidka-20-20-08-23-06-2021/> (дата звернення 11.05.2024)
68. Ситник Г. П. Основи теорії управління у сфері національної безпеки: курс лекцій. Київ: ТОВ «САК ЛТД.», 2023. 174 с.
69. Теорія і концепції менеджменту: навчально-методичний комплекс з дисципліни: навчальний посібник для здобувачів третього (наукового) рівня

- спеціальності 073 «Менеджмент» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: В. В. Дергчова, К. О. Кузнєцова, З. В. Григорова. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 67 с.
70. Токовенко В. В. Оптимізація взаємодії політичного керівництва та державного управління в умовах модернізації політико-адміністративної системи України: автореф. дис д-ра наук з держ. упр.: 25.00.01. Київ, 2004. 38 с.
71. Туленков М. Концептуалізація понять «менеджмент» і «управління» в сучасному науковому дискурсі. *Політичний менеджмент*. 2009. №3. С. 101-111.
72. Упровадження децентралізації публічної влади в Україні: національний і міжнародний аспекти / Г.Г. Динис, Т.О. Карабін, Я.В. Лазур, М.В. Менджул, Р.П. Натуркач, О.Я. Рогач, М.В. Савчин, І.С. Сухан, П.А. Трачук, І. В. Хохлова; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. М.В. Савчина. Ужгород: ТИМРАНИ, 2015. 216 с.
73. Філіпова Н. В. Зміна співвідношення понять «державне управління», «публічне адміністрування», «публічне управління» в системі суспільнополітичної трансформації. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2015. №6. С. 42-47.
74. Червякова О. В. Перехід до парадигми механізмів трансформації державного управління. *Проблеми модернізації України*. Київ : ДП «Видавничий дім «Персонал», 2017. Вип.5. С. 17-19.
75. Keeling D. *Management in Government*. London: Allen&Unwin, 1972. 245 p.
76. Merton R.K. *Bureaucratic Structure and Personality*. *Social Forces*. 2010. Vol. 18, No. 4. Pp. 560-568.
77. Starling G. *Managing the Public Sector*. 3rd ed. Chicago: Dorsey Press, 1986. 322 p.
78. *The New Public Governance? Emerging perspectives on the theory and practice of public governance* / ed. by S.P. Osborne. London and New York : Routledge, 2010. 431 p.

79. Wollman H. Evaluation in Public-sector reform: Toward a “third wave” of evaluation? *Evaluation in Public Sector Reform, Cheltenham*. Northampton: Edgar Elgar ; H. Wollmann (ed.). 2003. P. 1-11.
80. Yolles M. Governance through Political Bureaucracy: An Agency Approach. *Kybernetes*. 2016. №48. C. 24-29.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Рис. А. 1. Модель циклу управління з виділенням узагальнених чинників впливу на процеси самоорганізації

Рис. Б.1. Територія функціонування Одеської районної ради

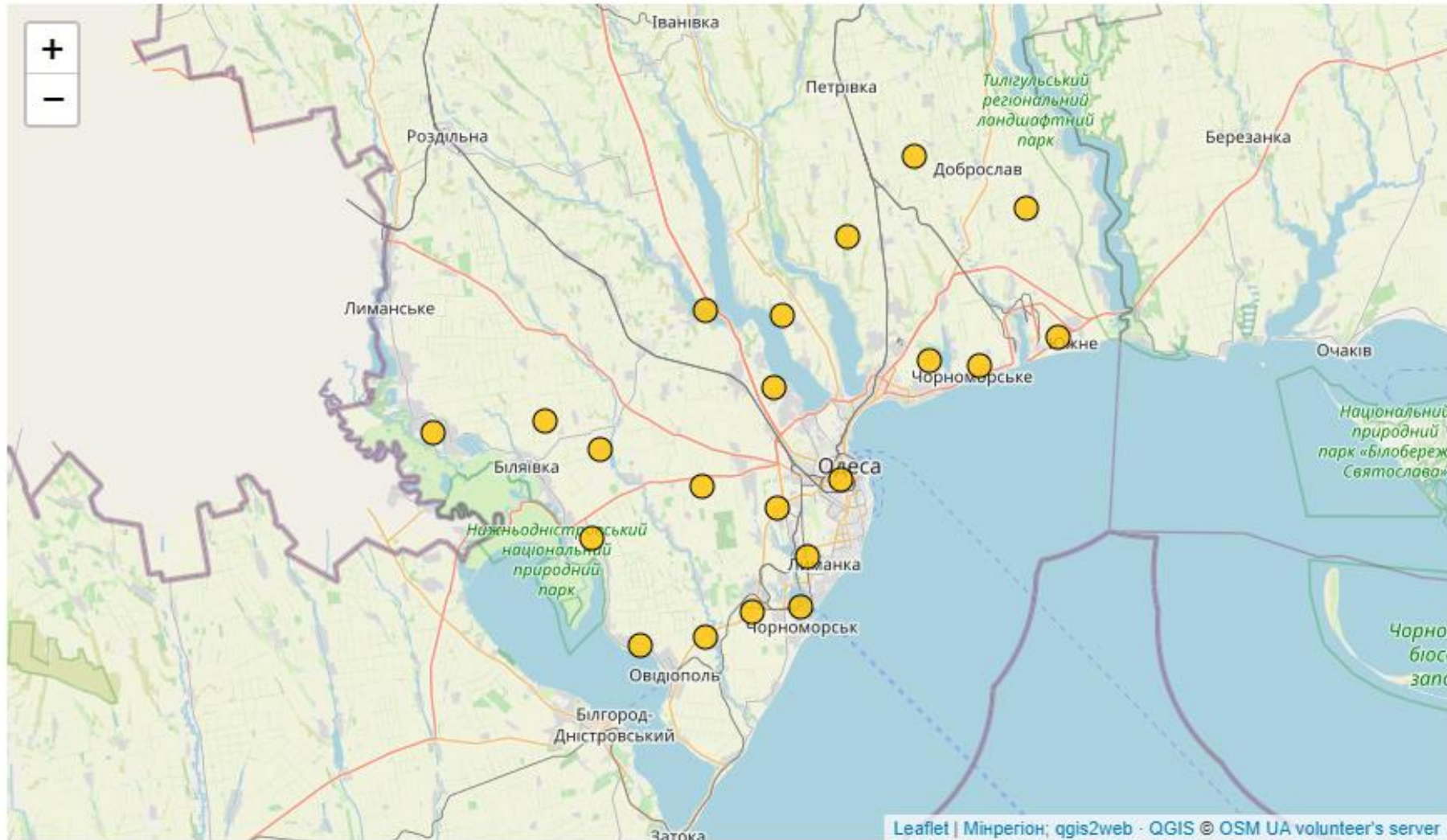

Рис. Б.2. Територіальні громади у підпорядкуванні Одеської районної ради